

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 66/2011

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť P. R., N. Z., zastúpeného advokátom Mgr. M. M., T., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/28/2010 a jeho uznesením v označenej veci z 28. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. R. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2010 doručená sťažnosť P. R., N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/28/2010 a jeho uznesením v označenej veci z 28. septembra 2010.

2. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava podal 16. októbra 2008 Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) na sťažovateľa obžalobu pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. b) Trestného zákona.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 5 T/93/2008 z 28. augusta 2009 uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania trestných činov podľa obžaloby, za čo mu s použitím § 41 Trestného zákona uložil úhrný trest odňatia slobody v trvaní desiatich mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu a určením skúšobnej doby v trvaní dvoch rokov [§ 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona].

4. Rozsudok okresného súdu z 28. augusta 2009 bol obhajcovi sťažovateľa doručený 15. októbra 2009. Obhajca sťažovateľa podal proti označenému rozsudku odvolanie 23. októbra 2009.

5. Krajský súd uznesením sp. zn. 5 To/28/2010 z 28. septembra 2010 odvolanie sťažovateľa zamietol podľa § 316 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) ako oneskorene podané. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že prvostupňový rozsudok okresného súdu bol sťažovateľovi ako obžalovanému v predmetnom konaní oznámený vyhlásením 28. augusta 2009. Krajský súd poukázal na ustanovenie § 309 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého sa odvolanie podáva na súde, proti rozsudku ktorého smeruje, a to do pätnástich dní od oznámenia rozsudku. Podľa krajského súdu bol preto posledným dňom lehoty na podanie odvolania 14. september 2009, pričom sťažovateľ (resp. jeho obhajca) podal odvolanie až 23. októbra 2009, teda po uplynutí zákonom určenej pätnásťdňovej lehoty.

6. Sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namieta, že krajský súd uznesením z 28. septembra 2010 porušil ustanovenie § 316 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene, len preto, že sa riadila nesprávnym poučením súdu. V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že jeho obhajca sa pri podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu

sp. zn. 5 T/93/2008 z 28. augusta 2009 riadil poučením, ktoré bolo v tomto rozhodnutí a v ktorom sa uvádzalo: „*Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 8 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.*“ Krajský súd tak v rozpore so zákonom (bez právneho titulu) odoprel sťažovateľovi poskytnúť súdnu ochranu.

7. Sťažovateľ zároveň namieta, že krajský súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/28/2010 spôsobil zbytočné prieťahy, keď bol v období od 23. októbra 2009 (od podania odvolania) do 28. septembra 2010 (do vydania rozhodnutia o podanom odvolaní) v konaní nečinný.

8. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom (konaním) krajského súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 5 To/28/2010, ako aj uznesením krajského súdu v predmetnej veci z 28. septembra 2010.

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

3. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

4. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

5. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

8. Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1... obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

9. Podľa § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak... odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody.

10. Podľa § 377 Trestného poriadku o dovolaní rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky.

11. Podľa § 384 ods. 1 Trestného poriadku na verejnom zasadnutí súd preskúma zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré sú uvedené v dovolaní.

12. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

13. Podľa § 386 ods. 2 prvej vety Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo.

14. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

III.

A. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 5 To/28/2010 z 28. septembra 2010

1. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažovateľovej sťažnosti prihliadal na vymedzenie svojej právomoci v ustanovení čl. 127 ods. 1 ústavy. Právomoc ústavného súdu je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity vyplývajúcim z označeného ustanovenia ústavy, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

2. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základného práva alebo slobody môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 203/09).

3. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy malo dôjsť uznesením

krajského súdu sp. zn. 5 To/28/2010 z 28. septembra 2010. Týmto rozhodnutím krajský súd zamietol sťažovateľovo odvolanie proti odsudzujúcemu prvostupňovému rozsudku podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu oneskorenosti, hoci tento zákonný dôvod nebol podľa sťažovateľa vzhľadom na ustanovenie § 316 ods. 2 Trestného poriadku v danom prípade splnený.

4. Z ustanovení § 369 ods. 2 písm. b) a § 371 ods. 1 písm. j) Trestného poriadku vyplýva, že právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže obvinený napadnúť dovolaním, vo výroku ktorý sa ho priamo dotýka, aj v prípade ak odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody. O dovolaní rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 377 Trestného poriadku), ktorý disponuje právomocou preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým bolo podané dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, a prikázať súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol (§ 384 ods. 1, § 386 ods. 1 a 2 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku).

5. Sťažovateľ teda vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu krajského súdu disponoval dostupným a účinným prostriedkom nápravy z hľadiska ochrany jeho základných práv priamo v konaní pred všeobecnými súdmi. Právomoc Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preskúmať a zrušiť uznesenie krajského súdu z 28. septembra 2010 v rámci dovolacieho konania vylučuje v zmysle ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy právomoc ústavného súdu vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu vydanému v odvolacom konaní.

6. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v časti týkajúcej sa uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 To/28/2010 z 28. septembra 2010 odmietol pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

B. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom (nečinnosťou) krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/28/2010

1. Sťažovateľ sa domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj na základe argumentácie, podľa ktorej bol krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To/28/2010 jedenásť mesiacov nečinný (od 23. októbra 2009 do 28. septembra 2010), čím zaviniť zbytočné priet'ahy v označenom konaní.

2. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Inými slovami, ak sťažovateľ namieta také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu očividne nemohlo nastať, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. II. ÚS 70/99, III. ÚS 33/03).

3. Ochranu základnému právu účastníkov súdneho konania, aby bola ich vec prerokovaná bez zbytočných priet'ahov, poskytuje ústava primárne prostredníctvom ustanovenia obsiahnutého v čl. 48 ods. 2, a nie prostredníctvom ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy. K porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní by mohlo dôjsť iba v prípade, ak by postup všeobecného súdu viedol in fine k zmareniu možnosti poskytnúť súdnu ochranu účastníkovi konania práve v dôsledku zbytočných priet'ahov. V sťažovateľovom prípade o takúto situáciu zjavne nejde.

4. Zo skutkových tvrdení sťažovateľa uvedených v tejto časti sťažnosti vyplýva, že medzi označeným zásahom do sťažovateľových základných práv zo strany krajského súdu a medzi základným právom na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je v rámci okolností posudzovaného prípadu daná príčinná súvislosť.

5. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje vtedy, ak v čase uplatnenia nároku na túto ochranu porušenie základného práva označenými

orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte trvalo. Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03, III. ÚS 78/08).

6. V posudzovanom prípade v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už sťažovateľom tvrdené porušovanie základného práva krajským súdom netrvalo, pretože konanie, v ktorom malo dochádzať k zbytočným prietahom, bolo právoplatne skončené.

7. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v rámci predbežného prerokovania v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2011